

ZVIERATÁ

MÓDA

HISTÓRIA

ŠPORT

NAŠE TELO

TANEC

CHCEŠ VEDIEŤ VŠETKO?

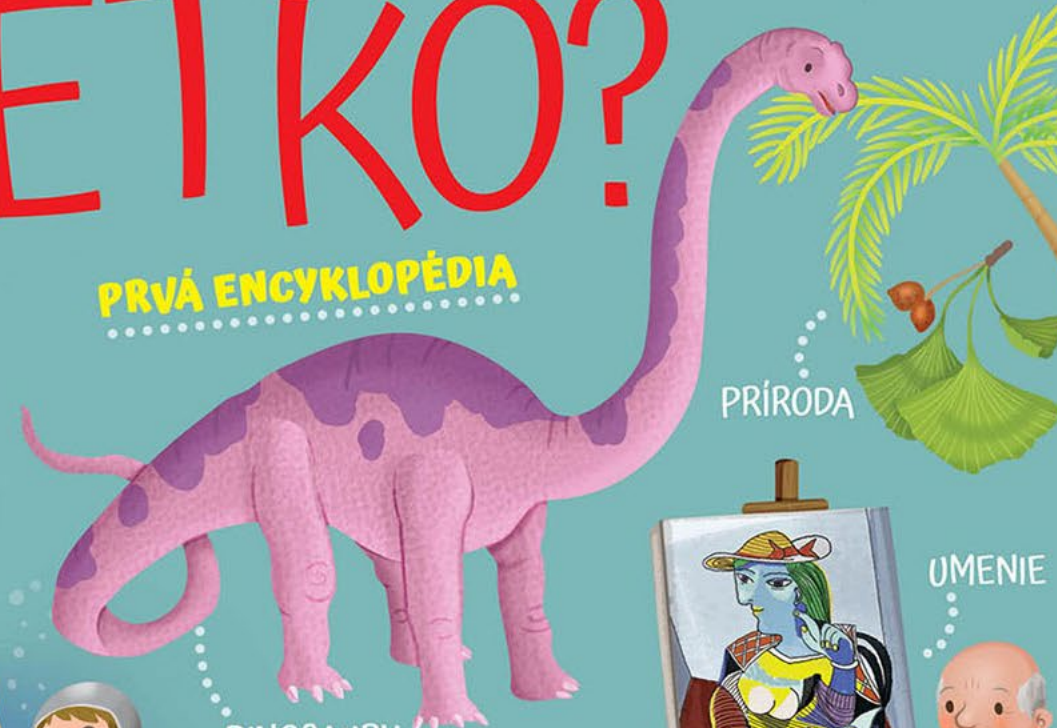
VEDA

MEDICÍNA

PRVÁ ENCYKLOPÉDIA

PRÍRODA

DINOSAURY

VESMÍR

UMENIE

MATYS

Chceš vedieť všetko? Prvá encyklopédia

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.albatrosmedia.sk

Ilaria Barsotti

Chceš vedieť všetko? Prvá encyklopédia – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS **MEDIA**

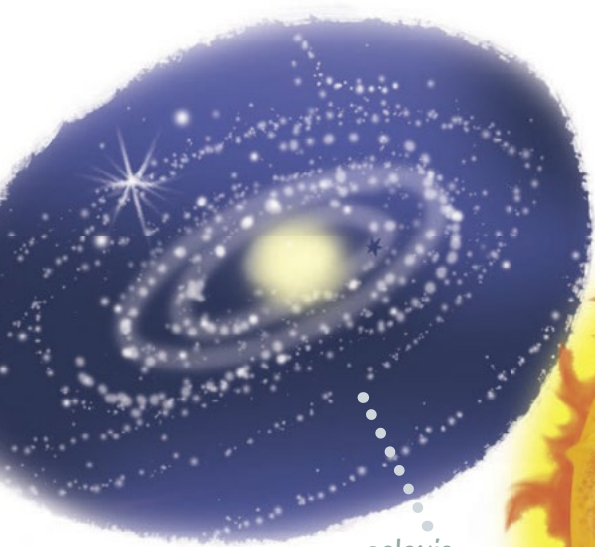
CHCEŠ VEDIET VŠETKO?

PRVÁ ENCYKLOPÉDIA

MATYS

Slniečná sústava

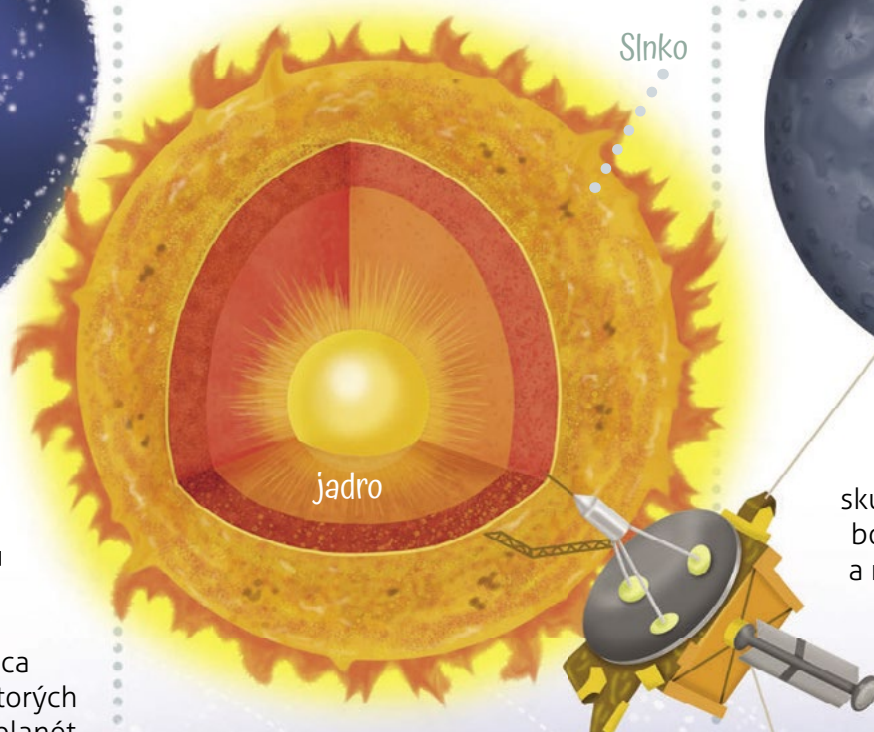

galaxia

Slnko je naša najbližšia hviezda. Zem sa točí okolo neho spolu s inými planétami a ich malými družicami. Spolu tvoria **slnečnú sústavu**.

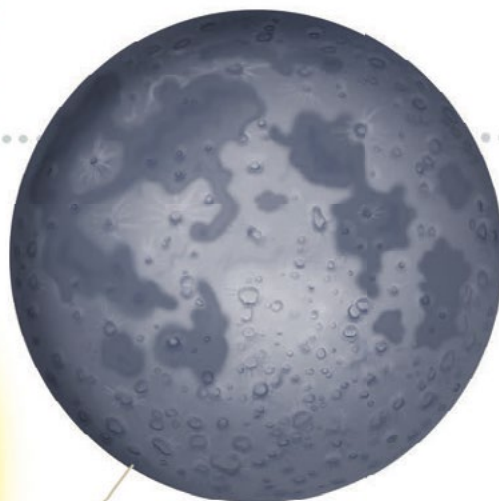
Vo vesmíre sú tisíce, dokonca milióny až miliardy hviezd, z ktorých každá má svoj vlastný systém planét. Súbor hviezd sa nazýva **galaxia**.

Slnko je oveľa väčšie ako Zem a je žeravé. Svetlo a teplo, ktoré sa k nám dostávajú, sú spôsobené nepretržitým horením.

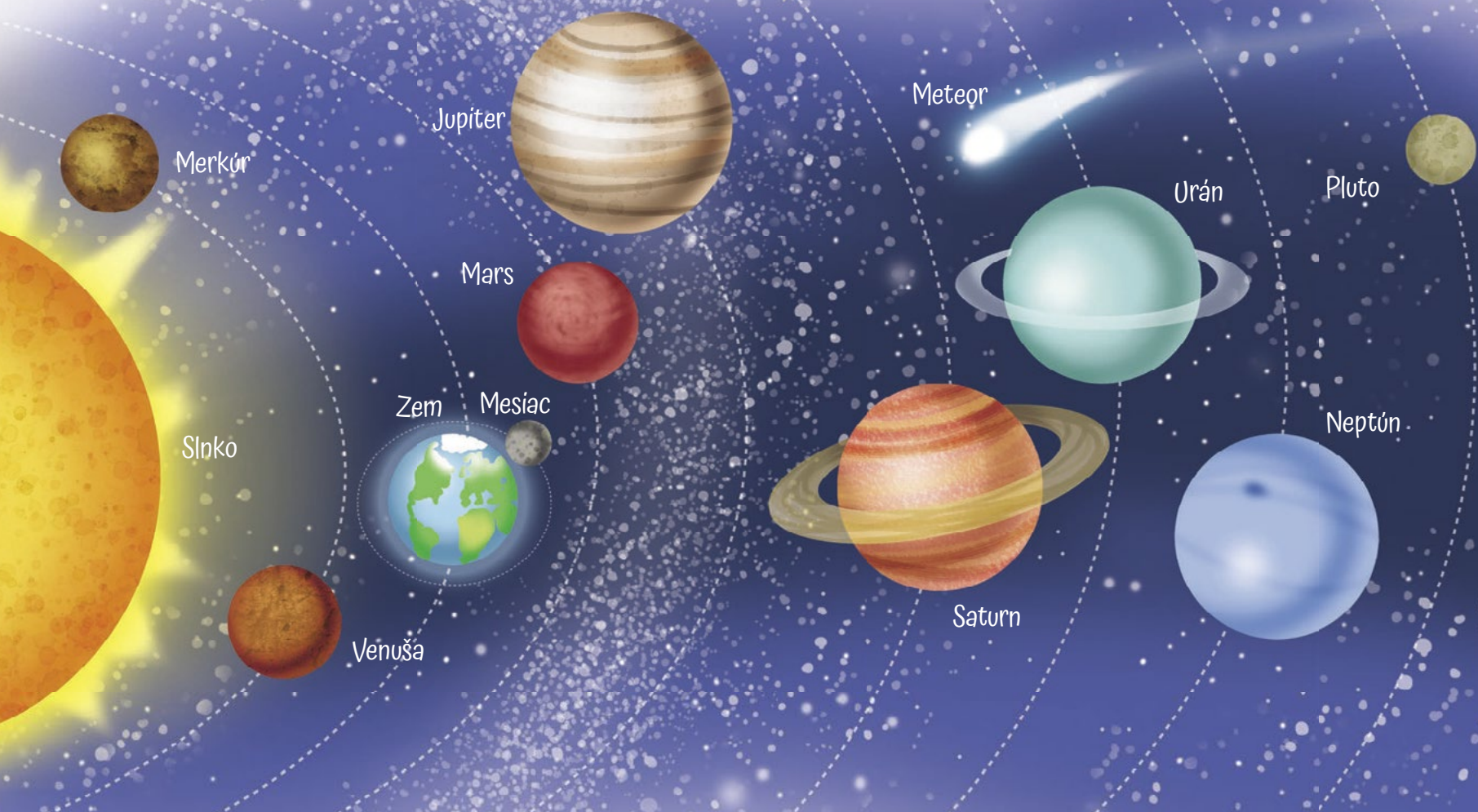

Slnko

jadro

Pluto, ktoré obieha po okraji slnečnej sústavy, je skutočne malé a studené. Dlhobolo považované za deviatu a najmenšiu planétu slnečnej sústavy, ale v roku 2006 ho vedci kvôli jeho vlastnostiam zaradili medzi **trpasličie planéty**.

Merkúr

Jupíter

Meteor

Urán

Pluto

Mars

Zem

Mesiac

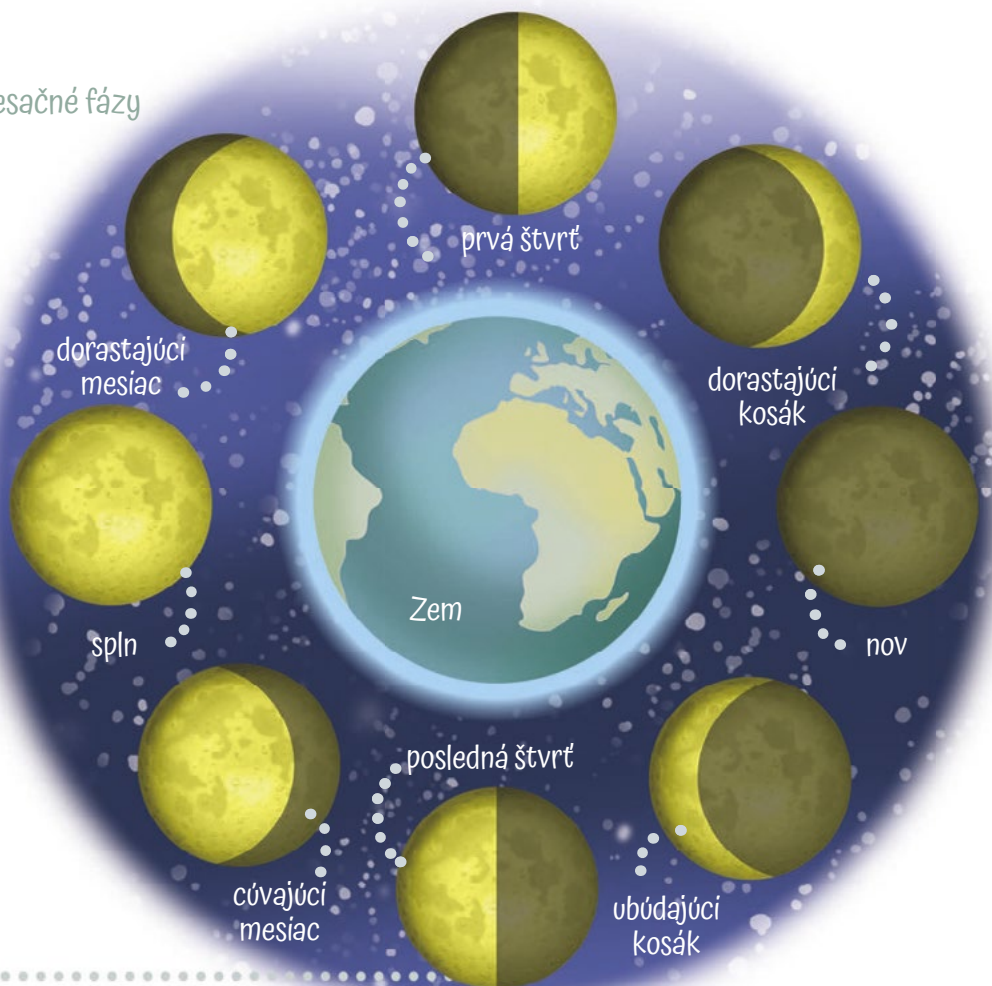
Slnko

Neptún

Venuša

Saturn

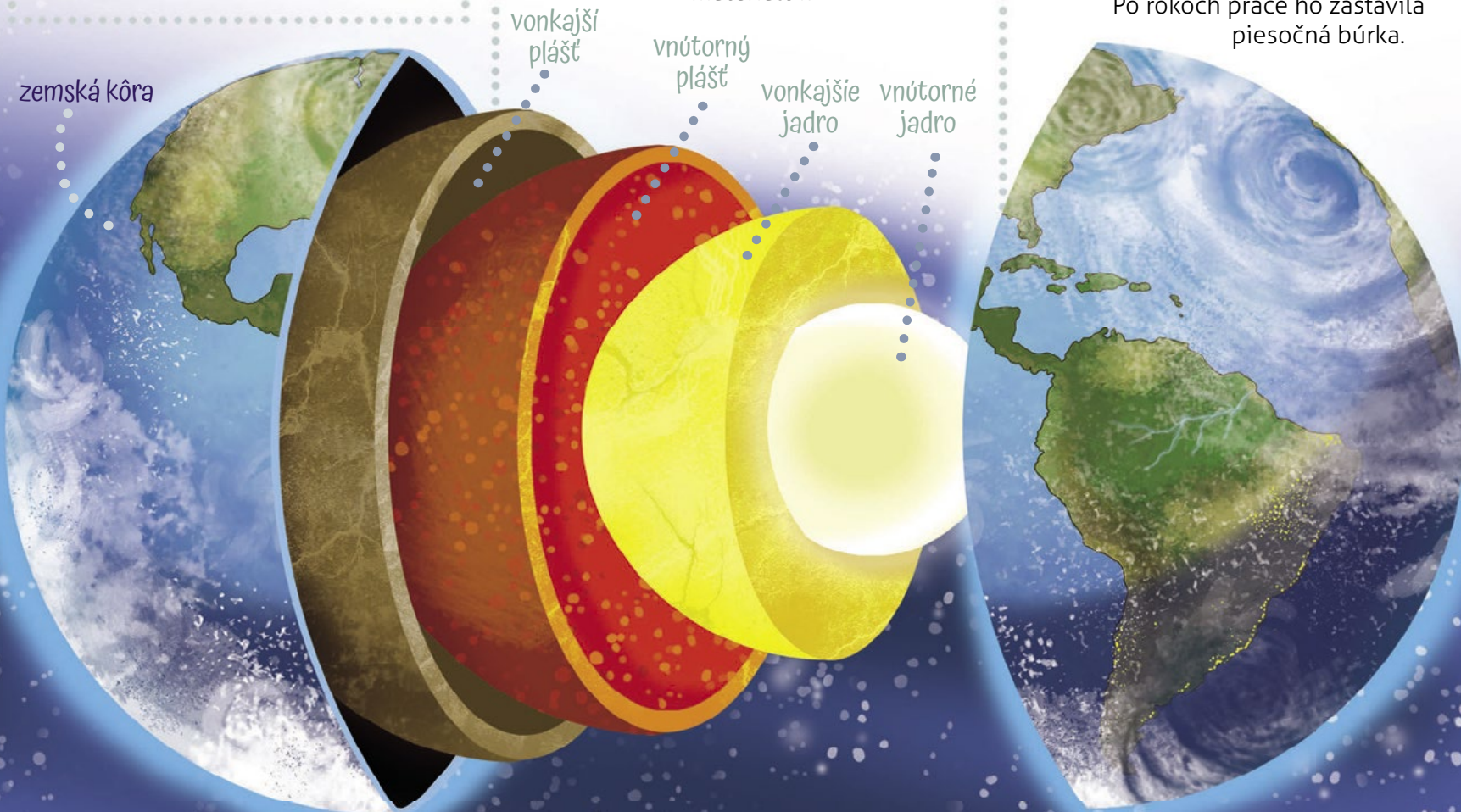
mesačné fázy

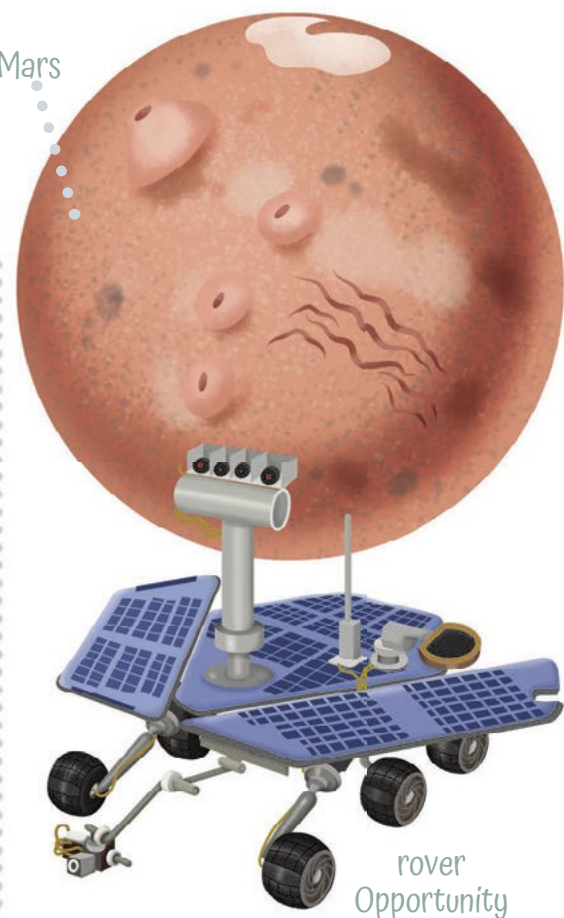
Pri pozorovaní Mesiaca počas noci vidíme, ako každú noc mení svoj tvar. Časť Mesiaca, ktorú vidíme osvetlenú, závisí od úseku obežnej dráhy, v ktorej sa práve nachádza pri obehu okolo našej planéty.

Na Zemi prebiehajú neustále zmeny, aj keď len veľmi pomaly. Povrch, na ktorom sa nachádzame my, sa nazýva **zemská kôra**. Pokrýva vrstvu rozžeravených roztavených materiálov.

zemská kôra

Mars

Mars, „červená“ planéta, bol preskúmaný človekom. Slávny rover Opportunity tam pristál v roku 2004. Po jeho povrchu prešiel viac ako 42 kilometrov pozorujúc okolie, ktoré ho obklopovalo svojimi kamerami. Po rokoch práce ho zastavila piesočná búrka.

4 Prírodné úkazy

Po celom svete sa nachádzajú majstrovské diela prírody vytvorené silou živlov, ako je dážď a vietor, ktoré ich vyformovali do neuveriteľných tvarov.

komíny z oblasti Ürgüp

V Ürgüpe v Kapadócii príroda vytvorila fantastickú scenériu tvoriacu skalné mestá s jedinečným tvarom hříbov. Láva a popol nahromadené sopečnými erupciami boli postupne vymodelované tak, že vytvorili pyramídy zo skál nazývané „rozprávkové komíny“.

Gejzír Strokkur na Islande je známy silou vytrysknutia vody až do výšky tridsiatich metrov. Toto veľkolepé predstavenie sa opakuje každých 4-8 minút.

gejzír Strokkur

Stolové hory sa týčia až 600 metrov nad piesočnými dunami.

Uluru

Na severe Austrálie sa uprostred rozľahlej planiny vyníma monolit z červeného pieskovca. Tento skalný blok vysoký viac ako 340 metrov s takmer kolmými stenami je viditeľný z veľkej diaľky a mení farbu pri východe a západe slnka.

Pamukkale

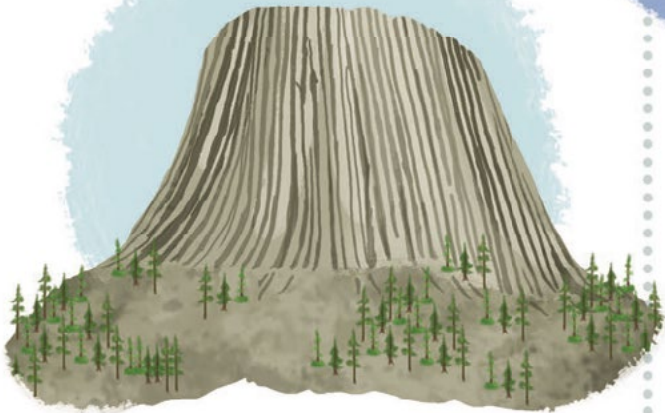
Pramene v Pamukkale sa nachádzajú v Turecku. Sú to termálne pramene, ktoré vytvorili komplex trblietavých bazénov potiahnutých vrstvami snehovobielych minerálnych solí.

Kopce Guilin

Na severovýchode Wyomingu sa týči impozantná silueta **Diablovej veže**. Plochý vrchol hory dosahuje výšku 265 metrov.

Diablova veža

Diablova veža je unikátny **čadičový stĺp** s takmer valcovitým tvarom, pochádzajúci zo sopečnej erupcie. Hora, ktorú vytvorila láva vyvierajúca z hlbín zeme, má strmé steny týčiace sa nad hlbokými roklinami.

Kopce Guilin, večne zahalené jemnou hmlou, sa týčia pozdĺž rieky Li. Obklopujú mesto Guilin ako obrie zuby bájneho čínskeho draka.

Niagarské vodopády

Niagarské vodopády patria medzi najpôsobivejšie na svete s prietokom takmer 6 miliónov litrov vody za sekundu.

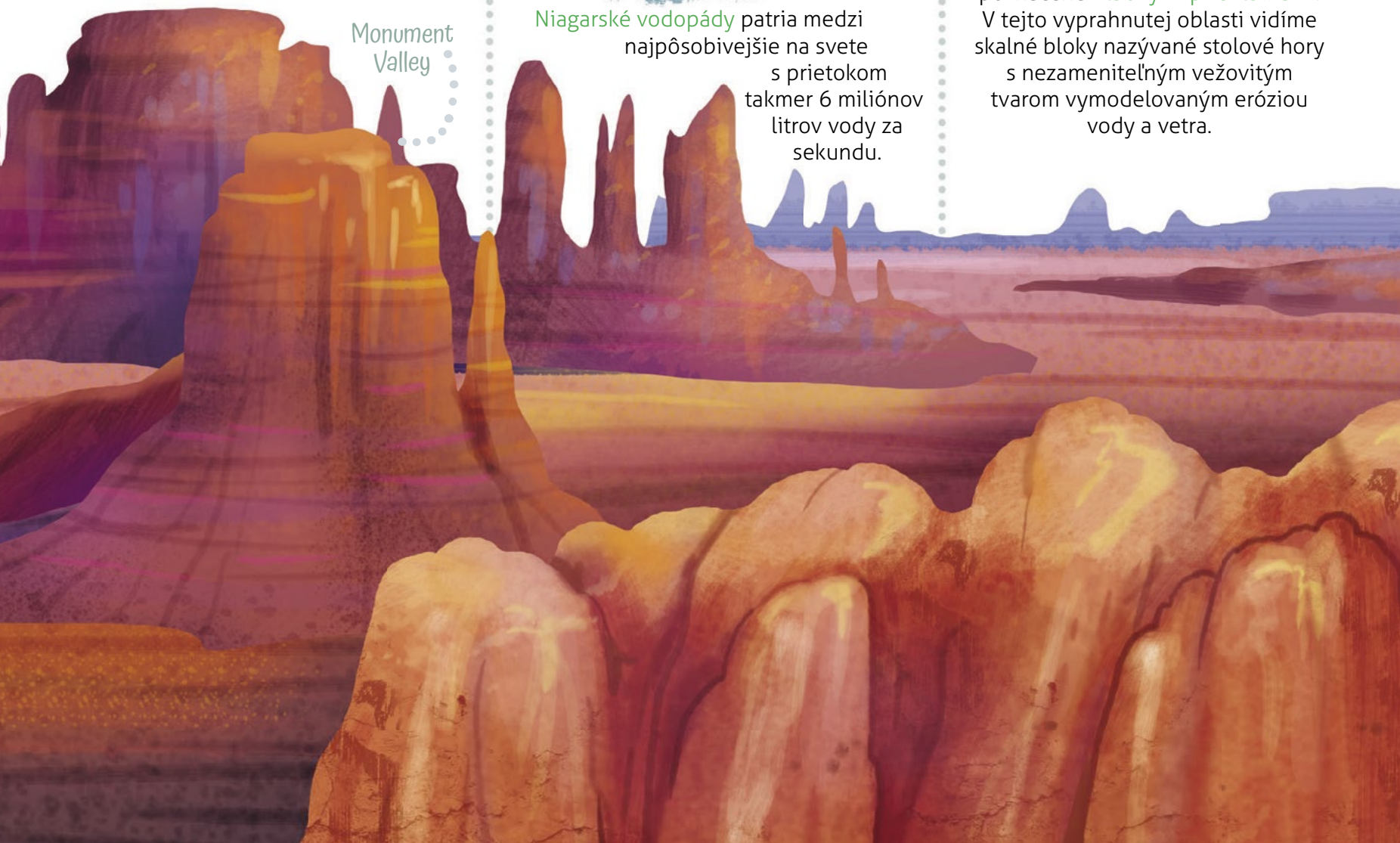
Jaskyňa Fingal sa nachádza na ostrovčeku Staffa. Je tvorená čadičovými stĺpmi vulkanického pôvodu. Okrem vzhľadu je ohromujúci aj zvuk vytvorený vlnami, ktoré udierajú o pobrežie, a tak jaskyňa pôsobí ako gotická katedrála.

jaskyňa Fingal

Monument Valley je miesto, ktoré sa kedysi nachádzalo pod hladinou mora. Ústup vôd zanechal nížinu poznačenú **hlbokými priehlbunami**. V tejto vyprahnutej oblasti vidíme skalné bloky nazývané stolové hory s nezameniteľným vežovitým tvarom vymodelovaným eróziou vody a vetra.

Monument Valley

6 More

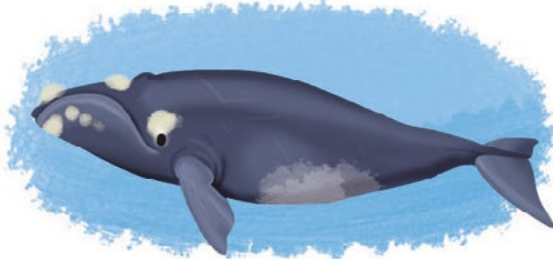
medúzy

Pri pohľade z vesmíru vyzerá Zem ako modrá planéta. Vody oceánov a morí pokrývajú viac ako dve tretiny celého povrchu. Prítomnosť toľkého množstva vody je unikátnou črtou našej planéty. Jej existencia je niečím výnimočným. Práve z morských hĺbín sa pred miliónmi rokov objavili prvé formy života.

Mŕtve more

Najslanšie more na svete je Mŕtve more, no napriek názvu je to stále len jazero. Len v jednom litri vody Mŕtveho mora sa nachádza 330 gramov soli. Umožňuje každému plávať s ľahkosťou.

Vráskavec obrovský je zviera, ktoré láme rekordy: váži ako 30 slonov a je dlhý ako tri autobusy za sebou. Hlas veľryby je najhlasnejší zvuk vydávaný zvieratom na celej planéte – pôsobivých 188 decibelov. Jazyk vráskavca je taký veľký, že by na ňom mohlo stáť 50 ľudí a jeho srdce je veľké ako auto.

Plachetník spolu s mečiarom patria medzi najrýchlejších tvorov planéty: vedia dosiahnuť rýchlosť až 110 km/h, čo prekoná len gepard, ktorý dosahuje rýchlosť až 120 km/h.

dýchací prístroj

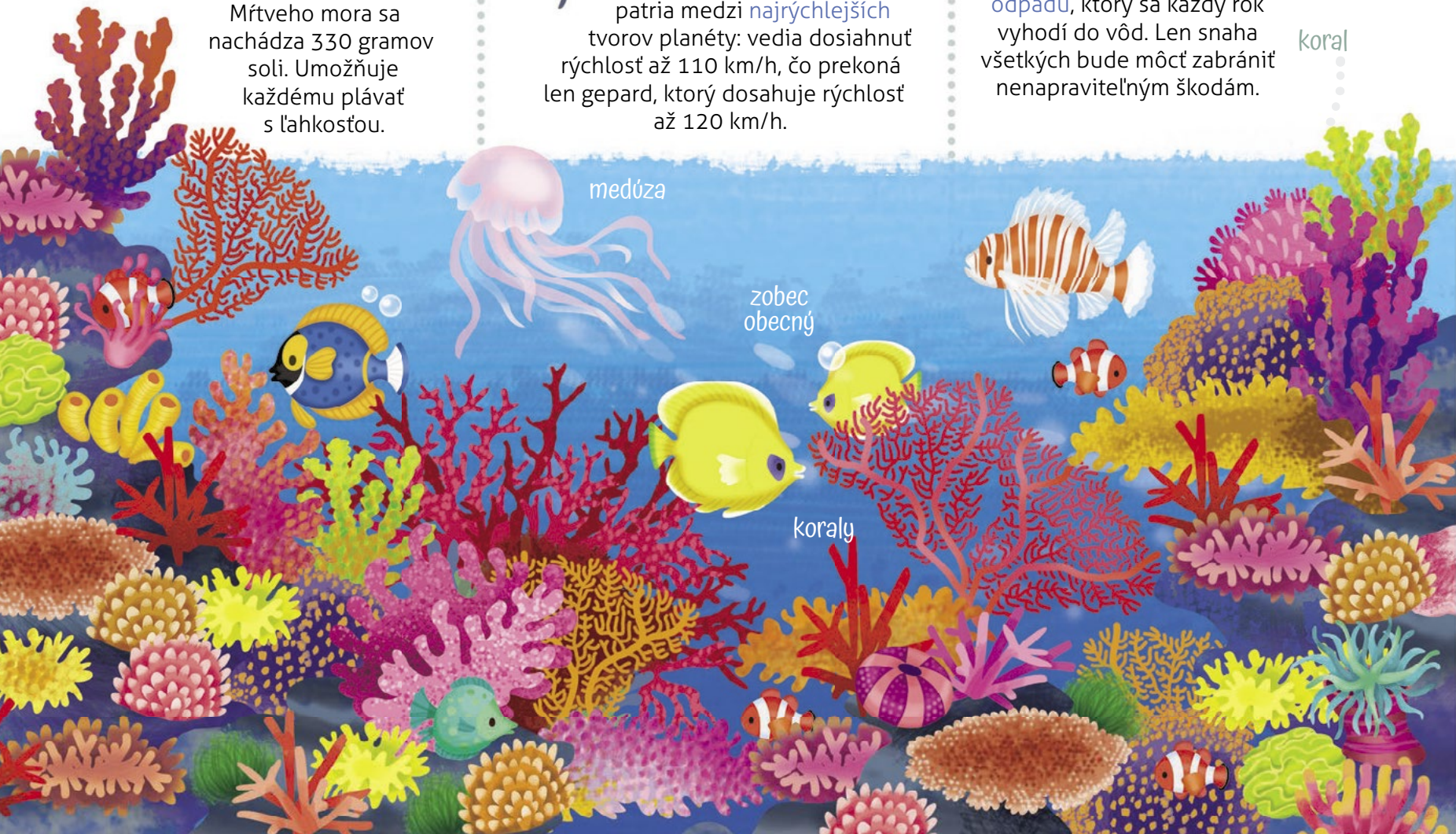
Človek nemôže dýchať vo vode. Z tohto dôvodu musí počas ponorov používať špeciálne bomby obsahujúce vzduchovú rezervu. Táto aktivita je bohato odmenená jedinečným a podmanivým predstavením morskej hĺbky, kde rôzne farebné ryby plávajú medzi koralmi a kamenným útesom.

odpadky

Život v moriach je ohrozovaný miliónmi ton odpadu, ktorý sa každý rok vyhodí do vôd. Len snaha všetkých bude môcť zabrániť nenapraviteľným škodám.

koral

medúza

zobec obecný

koral